

[\(/sl/\)](#)

[Aktualno \(/sl/aktualno/\)](#)

[Mestna občina \(/sl/mestna-obcina/\)](#)

[Moja Ljubljana \(/sl/moja-ljubljana/\)](#)

[O Ljubljani \(/sl/o-ljubljani/\)](#)

[Razpisi, razgrnitve in javne objave \(/sl/razpisi-razgrnitve-in-javne-objave/\)](#)

[MESTnice, naše zgodbe \(/sl/mestnice-nase-zgodbe/\)](#)

[Ali ste vedeli? \(/sl/ali-ste-vedeli/\)](#)

[Mediji \(/sl/mediji/\)](#)

[Kontakt \(/sl/o-nas/kontakti/\)](#)

[E-novice \(/sl/e-novice/\)](#)

[Pravila varstva zasebnosti \(/sl/pravila-varstva-zasebnosti-in-piskotkov/\)](#)

slo

[\(/sl/mestna-
obcina/glasilo-
ljubljana/en/\)](#)

[Domov \(/sl/\)](#) > [Mestna občina \(/sl/mestna-obcina/\)](#) > [Glasilo Ljubljana \(/sl/mestna-obcina/glasilo-ljubljana/\)](#)
> [Novo življenje obrabljenih predmetov \(/sl/mestna-obcina/glasilo-ljubljana/novo-zivljenje-obra-
bljenih-predmetov/\)](#)

četrtek, 22. 2. 2018

Novo življenje obrabljenih predmetov

Center ponovne uporabe Foto Miha Fras

(/assets/Uploads/171118-Center-ponovne-uporabe-foto.miha.fras-132.JPG)

Zapisali v: Centru ponovne uporabe Ljubljana

Predpasniki iz starih kavbojk, pobarvani stoli kot stenske police, iz oblek, zaves in različnih naravnih materialov narejene lične torbice, večje kot nakupovalne in manjše za vse priložnosti, pobarvane in predelane omare ... to so samo nekatere izmed lepih, pisanih, veselih stvari, ki jih opazimo **ob vstopu v trgovino Centra ponovne uporabe na Povšetovi 4 v Ljubljani**. Sprehod po trgovini s prijaznimi cenami razrije veliko več. Novost so pisani nahrbtniki iz blaga. Iz nekoč navadne gajbice je nastal lep večnamenski element. Na koleščkih in prekrit z blazino. Za shranjevanje ali kot dodaten sedež.

Ob vstopu v trgovino si lahko za evro naredite kavo iz sodobnega kavomata in jo spijete iz izbrane skodelice, ki jo po uporabi odnesete domov: tako jo boste ponovno uporabili, obenem pa vas bo spomnila na preprečevanje nastajanja odpadkov ob vseh priložnostih. V Centru ponovne uporabe se lahko oblečete od glave do pet, opremite kuhinjo, dnevno sobo, okrasite stanovanje ali otroško sobo. Tam je doma domišljija: včasih grem tja zgolj po idejo, kako nečemu vdahniti novo življenje. Ljubljanski Center ponovne uporabe deluje pet let. V velikem skladišču sprejemajo vse, kar jim prinesemo: od okrušenih skodelic, elektronike starejšega datuma, oblačil, ki jih ne potrebujemo več, do načetega pohištva. Večino popravijo, predelajo in prodajo naprej. Poleg ljubljanskega centra je po Sloveniji še osem centrov ponovne uporabe.

Odsluženi predmeti s svojo zgodbo

Irena Klančar je prva oseba, ki jo srečate, ko prinesete odslužene stvari na ljubljanski CPU. Sprejme in razvrsti prineseno. Igrače, obleke, elektroniko, pohištvo ... Petindvajset let je delala kot šivilja v različnih tovarnah in trgovinah. Na svoji koži je občutila padec tekstilne industrije in negotova delovna razmerja. Na CPU, kjer je začela kot šivilja, dela tri leta.

» Tu srečujem različne ljudi, kar me zelo veseli. Veliko je fizičnega dela, opazujem spremembe, v veselje mi je gledati, kaj vse nastane iz stvari, ki jih dobimo. Včasih se s kom zapletem v pogovor in tako izvem tudi kakšno osebno zgodbo v povezavi s prinesenim. Delam tudi na brezplačni delavnici Repair cafe, ki v Centru poteka vsak mesec. Na delavnico je prišel tudi desetletni fantek, ki je hotel popraviti stol, pride veliko študentk, pa tudi upokojevcev.«

V Centru ponovne uporabe je doma domišljija. Foto: Miha Fras

Ko kup odpadkov ni več to, kar se zdi

Na ljubljanskem Centru ponovne uporabe je zaposlenih šest ljudi, vsi so bili pred zaposlitvijo dolgotrajno brezposelni, nam pove doktorica znanosti Marinka Vovk, direktorica CPU-ja. Med njimi je tudi Barbara Jančič, likovna pedagoginja, ki je tu zaposlena kot oblikovalka. Njena zasluga je lično in domiselno oblikovanje trgovine na Povšetovi 4.

»Veliko smo naredili, veliko novih strank je prišlo, saj se je glas o nas vse bolj širil. Če je kos zanimiv, ga vedno lahko predelamo. Stare havbe se da lepo predelati v luči ali vaze. Naša glavna naloga je tudi ozaveščanje o odpadkih, reciklaži in predvsem ponovni uporabi in popravilih. Ko pridejo na obisk šolarji, najprej vidijo samo kup odpadkov. Potem jih popeljemo skozi naš center, jim razložimo, kako sortiramo predmete, ugotavljamo, kaj je z njimi narobe, in kako jih potem pripravimo na ponovno uporabo. Odidejo razigrani: kar vidim, da razmišljajo drugače. Sčasoma smo začeli dobivati blago iz naslova odpisa iz trgovin in dobivati naročila za opremo javnih ali zasebnih prostorov. Delo pri nas je zelo razgibano, večkrat se šalimo, da je pri nas božič vsak dan.«

V enem izmed mnogih obiskov centra sem se pogovarjala tudi z gospodom, ki popravlja stare VHS-predvajalnike, televizorje in kar je še podobne tehnike. *»Kar nekaj časa sem bil brez dela, morda tudi zato, ker nisem več rosno mlad. Ne spomnim pa se, da bimev prejšnjih službah prišla direktorica vsak dan pozdravit in vprašat, kako sem,«* mi je povedal. Ne čudim se torej, da so zaposleni dobre volje, ko spoznam direktorico.

Sodobni poslovni model

Energična in nasmejana doktorica Marinka Vovk resno pripoveduje, kako se je vse skupaj začelo: *»Leta 2011 smo dobili sredstva za vzpostavitev mreže CPU, pri čemer so bila sredstva namenjena subvenciji težje zaposlenih. Projekt so sofinancirali Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, EU ter socialni sklad. Leta 2014 se je projekt zaključil, od takrat ne prejemamo več nobenih subvencij. Tako kot v Ljubljani s podjetjem Snaga smo tudi na drugih lokacijah vzpostavili sodobne poslovne modele, ki omogočajo*

izvajanje dejavnosti ponovne uporabe. Nove zaposlitve na drugih lokacijah vzpostavimo s pomočjo shem aktivne politike zaposlovanja. Sicer nimamo nobenih subvencij ali finančnih prihodkov, razen občasnih projektov, zato je za nas kakovost storitev in izdelkov ključnega pomena.«

Velik pomen ima tudi posebna politika zaposlovanja: *»V povprečju zaposlujemo več kot polovico oseb s posebnimi potrebami, ki bi bili sicer breme za lokalne skupnosti in državo. S tem, ko jih zaposlimo, jim vrnemo dostojanstvo in omogočimo, da se samostojno preživljajo. Naše socialno podjetje zato izvaja izredno pomembno vlogo pri zmanjševanju revščine in socialnih razlik.«*

Cena in zdravje

Velik korak so naredili tudi pri ozaveščanju o ponovni uporabi. Najprej so ljudje nosili marsikaj k njim. Sčasoma so se navadili, da ne sprejemajo uničenih izdelkov in umazanih oblačil. *»Ni treba, da oblačila dajo v čistilnico, preden jih prinesejo k nam. Prav tako ni nič hudega, če so izdelki posamični, saj potem mi naredimo kombinacije, ki so funkcionalne in estetske. Ljudje vse izdelke oddajo brezplačno, pri nas dobijo navodila in nasvete za zmanjševanje odpadkov ter ponovno uporabo predmetov. Izdelke dobimo tudi od pravnih oseb, saj imamo pridobljeno okoljevarstveno dovoljenje. Trgovine nam oddajo odpisano in poškodovano blago, ki ga vključimo v ponovno uporabo, vrtci in šole zamenjajo opremo, ki jo prevzamemo, obnovimo in potem vrnemo v ponovno uporabo. Prav tako prevzamemo ostanke v različnih podjetjih: vse to, kar bi bilo zanje odpadek, so za nas surovine. Cene naših izdelkov so v višini 10 % cene enakega novega izdelka, pri čemer je funkcija enaka. Za zdravje pa so naši izdelki v prednosti, saj imajo bistveno nižjo vsebnost kemikalij.«*

Okoljska in družbena odgovornost

V Centru ponovne uporabe poudarjajo, da s svojim delom ozaveščajo o številnih možnostih ponovne uporabe, kompostiranja in recikliranja, ki ne nazadnje zmanjšujejo tudi stroške vsakdanjega življenja. Marinka Vovk dodaja, da se je sicer odnos do ponovne uporabe in recikliranja *»bistveno spremenil v pozitivno smer, saj je trend sodobne družbe usmerjen v okoljsko in družbeno odgovornost. Zato sledimo razvojnim trendom razvitega sveta, ki daje možnost posamezniku in družbi, da ravna odgovorno in lahko izbira med globalizacijskim pristopom, ki ne upošteva realne cene izdelkov in zunanjih stroškov, ter lokalnimi izdelki, ki neposredno povečujejo možnost zaposlovanja v lokalnem okolju. To je tudi naša usmeritev, pri čemer so v ospredju ljudje.«* CPU kot partner sodeluje tudi v mednarodnih projektih, kot je SURFACE, ki prinaša nova znanja trajnostne strategije različnim sektorjem.

Ljubljansko podjetje Snaga Centru ponovne uporabe nudi brezplačno uporabo prostora in krije obratovalne stroške, kar je za poslovanje socialnega podjetja ključnega pomena. *»Z ljubljansko Snago imamo vzpostavljen poslovni model sodelovanja, ki v ospredje postavlja družbeno odgovornost in krožno gospodarstvo,«* za konec doda direktorica. Brez njihovega sodelovanja te dejavnosti ne bi mogli izvajati.

Deli na:

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE ...

- Unescovo
- kreativno mesto
- od 2015

LJUBLJANA.
Zate.

© 2018 Mestna občina Ljubljana Produkcija: [Innovatif \(http://www.innovatif.com\)](http://www.innovatif.com)

<http://www.w3.org/WAI/WCAG2AA-Conformance>

S tem, ko uporabljate spletno mesto, dovoljete uporabo piškotkov v skladu z našo politiko varovanja zasebnosti (sl/pravila-varstva-zasebnosti-in-piskotkov/).

Nastavitve ()